



Dr. Teodora GIURGIU¹
Dr. Silviu-Daniel Nicolae²

PREOTUL DUMITRU ANTONESCU – CONFESORUL GARNIZOANELOR TÂRGU OCNA ȘI TIMIȘOARA

Dumitru Antonescu s-a născut la 19 mai 1907, în comuna Măicănești, plasa Măicănești, județul Râmnicu Sărat, în familia lui Iorgu și al Rozei. S-a căsătorit cu domnișoara Maria Hulpoi, la 30 august 1930, în comuna Brețcu. Căsătoria a fost binecuvântată cu Mitică (născut la 23 aprilie 1931, la Galați), Maria (născută la 5 noiembrie 1933, la Galați) și Antonina (născută la 23 ianuarie 1944, la Timișoara).

A absolvit 6 clase primare, 8 clase secundare, cu licența în Teologie. Bun cunoscător al limbilor franceză, latină și greacă³.

Dumitru Antonescu a susținut examenul pentru a fi primit în cadrele active ale armatei la 15 iunie 1941 – clasificat al 4-lea din 13 candidați –, și cu gradul de căpitan (Înaltul Decret nr. 1902),

a fost repartizat la Divizia 4 Munte, cu garnizoana în Piatra Neamț (Ordinul Ministerului de Război nr. 996).

Mobilizat în baza Înaltului Decret nr. 1798, a fost repartizat la Compania 4 Sanitară pentru Ambulanța 99 Munte. La 15 noiembrie 1941, a fost mutat confesor al garnizoanei Târgu Ocna și mobilizat la Ambulanța 99 Munte.

Prima „Foaie calificativă” prezintă activitatea desfășurată în primele zile de război:

„ACTIVITATEA PREOTULUI CĂPITAN ANTONESCU

A urmat, cu vrednicie și convingere, coloanele diviziei în ofensiva de la Nistru, Nipru și Marea de Azov, colaborând cu organele sanitare la asanarea câmpurilor de luptă, precum și la îngrijirea sufletească a răniților.

Din dragoste și respect pentru credința creștină și pentru a da exemplu de pietate, a construit cimitirele noastre de la Delousowka – NowaKammienska – Nipru cota 42 – Pokrowka și NowaPetrowka⁴.

ACTIVITATEA MISIONARĂ

A construit troițe în diferite comune departe de biserici. A deschis și sfințit nenumărate biserici. A botezat mii de copii și tineret comunist, readucându-i la credința creștină.

Preot muncitor, cult și de toată nădejdea [indescifrabil]

Concluzie: un foarte bun preot militar care este f. necesar instituției⁵.

Pentru activitatea desfășurată i s-a conferit „Crucea Meritul Sanitar” clasa a II-a și a fost citat prin Ordinul de Zi al diviziei.

Și în continuare „a luat parte activă cu organele sanitare cele

mai înaintate pt. îngrijirea răniților și grijirea creștinească a ostașilor în bătăliile de la Feodosia și Sevastopol⁶. A construit cimitirele de eroi de la Bogdanovka-Karawleasov și Salankay. Ca activitate misionară a continuat creștinarea a mii de tineri și copii și a deschis multe biserici. Trimis la tr[enurile] reg[imentare] ale diviziei, a continuat și aici o activitatea religioasă cu f. bune rezultate”.

Comandantul diviziei aprecia că „**este cel mai vrednic și inimos din toți ce i-am avut dați [...]**, un excelent preot militar, care merită toată atenția”.

Pentru activitatea desfășurată a fost citat de două ori în Ordinul de Zi pe divizie și înaintat la gradul bisericesc de econom⁷.

Preotul căpitan Dumitru Antonescu a fost transferat de la Batalionul 18 Vânători de Munte la Comandamentul Diviziei 4 Vânători de Munte, cu misiunile de înființare a Cimitirelor de Eroi de la Karasubasar și Salancoye și de supraveghere pastorală a unităților lipsite de preoți.

„Prin muncă lipsită de odihnă, a căutat cu puține mijloace materiale să realizeze adevărate lucrări de artă, care au atras atenția tuturor. În cadrul unităților s-a manifestat printr-o întregă serie de prelegeri, slujbe religioase, care au contribuit mult la ridicarea moralului ostașilor. Nu a neglijat, însă, nici oamenii liniei I. A parcurs întregul front de 160 km, de la Kentsch până la vest de Feodosia, trecând de la o grupă la alta, din adăpost în adăpost și, prin sfaturile sale duhovnicești, cât și prin faptul că [sic!] cot la cot cu ei a suportat aceleași condiții de viață, a influențat în bine moralul lor. Remarc, de asemenea, activitatea depusă pentru apropierea populației din zonă, prin slujbele în aer liber, la câmp,

la cimitir etc., obținând rezultate frumoase”.

Locotenent-colonelul C. Bobe – șeful de Stat Major al diviziei – concluzionând: „Preotul căpitan Antonescu este unul din elementele de valoare a Clerului nostru Militar”, a propus să fie avansat la gradul de maior la vechime⁸.

Comandantul Diviziei 4 Vânători de Munte a completat „Foaia calificativă” pentru perioada 1 noiembrie 1942-6 august 1943: „De acord cu notarea dată de șeful său direct. Aprecierile frumoase ce le primește și calitățile ce i le relevă șeful său direct sunt indicii că preotul căpitan Antonescu este un element ales, care nu știe ce e oboseala, nici truda zadarnică, ci realizarea aceia ce a hotărât. Intelligent, conștiincios, afirm foarte conștiincios, perseverent, hotărât – sunt calități care îl pun pe linia primă a preoților militari, care fac cinste armatei. A clădit cimitire în care s-au întâlnit frumosul cu estetica și gustul artistului. A predicat de foarte multe ori ostașilor foarte frumos. Are cultură frumoasă profesională și face cinste Altarului pe care-l slujește”, propunând, la rândul său, să fie avansat la gradul de maior „la alegere”⁹.

Pe front a fost în perioada 15 iulie 1941-6 august 1943.

După această dată a fost transferat în funcția de confesor al garnizoanei Timișoara. Ordinul Ministerului de Război nr. 49826/1943 prevedea și mobilizarea sa în această garnizoană.

„În această calitate a activat intens pe tărâmul religios, ținând zilnic trupei unităților din garnizoană conferințe religioase și predici foarte frumoase și adânc simțite, care au avut efect foarte bun asupra oamenilor. A oficiat în fiecare Duminică și sărbătoare, serviciul divin în capela garnizoanei, de a cărei bună întreținere se ocupă în

de aproape. [...] Concluziuni: foarte bun confesor militar. Folositor instituției” – aprecia comandantul garnizoanei¹⁰.

În „Foaia calificativă” este exprimată și opinia Inspectorului Clerului Militar – episcopul general dr. Partenie Ciopron¹¹:

„Mențin în totul frumoasele note obținute de preotul căpitan Antonescu Dumitru. Și-a făcut datoria în chip conștiincios atât în garnizoana de pace, cât și pe front, unde a stat în mijlocul ostașilor ca un adevărat părinte sufletesc.

Disciplinat, corect în serviciu, bun camarad, bine pregătit pentru misiunea sa, este un element prețios în Clerul Militar”¹².

„Foaia calificativă” pentru perioada 1 noiembrie 1943-31 octombrie 1944 a fost întocmită de comandantul garnizoanei Timișoara, generalul Alexandru Saidac¹³. „1. Aptitudini fizice. Dintre cele mai bune. F. rezistent și pe deplin sănătos. Cu mult prestigiu. 2. Aptitudini militare. Dintre cele mai frumoase. Energic, cu inițiativă. F. muncitor. Caracter f. frumos. 3. Capacitate. Inteligent, cu o judecată clară și sănătoasă. Cu o cultură generală frumoasă, iar cea profesională îl face să se bucure de mult prestigiu și va fi f. bine apreciat. 4. Educația militară. Cu o prea frumoasă conduită, atât în serviciu, cât și în afară de serviciu, modest, cinstit și f. corect. 5. Îndeplinirea serviciului. În ceea ce privește îndeplinirea serviciului, în caracterizez f. activ și zelos, cât și f. punctual în serviciul său. În ceea ce privește serviciul său, a îndeplinit funcția de confesor al garnizoanei, adevărindu-se foarte activ și anume:

- a ținut diferite cuvântări ostașilor de la toate unitățile din garnizoană, precum și la răniții din cele 8 spitale Z.I. [Zonă Interioară – n.n.] aflate în garnizoană;

- adeseori l-am văzut și găsit

printre răniții și bolnavii din spitale, pe care îi cercetează și îndrumă duhovnicește în durerile și suferințele lor;

- a oficiat servicii divine în capela militară la Duminici și sărbători pentru ostași și îndeosebi pentru ostașii răniți și bolnavi;

- de asemenea, a oficiat servicii divine prin spitalele unităților, precum și deținuților de la închisoarea Corpului 7 Armată;

- a oficiat slujbe divine cu ocazia sărbătorilor Crăciunului, în special la unități și închisoare, rostind cuvântări, împărțind tuturor cărți de rugăciuni, cruciulițe și calendare;

- cu ocazia sărbătorilor naționale a oficiat servicii și a rostit cuvântări însuflețite.

Cu un cuvânt, preotul econom căpitan Antonescu Dumitru a avut o activitate rodnică și care m-a mulțumit pe deplin, căci în afară de cele arătate mai sus, s-a îngrijit și de Cimitirul Eroilor, amenajarea mormintelor, precum a luat măsuri și de repararea Capelei Militare, ce a fost avariata în parte de bombardamentul aerian inamic. Ce e mai mult, cu ocazia luptei contra trupelor germane și cu ocazia apărării Timișoarei, a stat tot timpul la postul său, înmormântând ostașii căzuți în luptă alături de camarazii sovietici etc. Începând de la 23 august 1944, a luat jurământul ostașilor și ofițerilor din garnizoană, rostind cuvântări originale și, în special, pentru Regele Mihai I, pentru caracterul, formatul și istoricul act ce a săvârșit. 6. Relații diferite. Nu-i cunosc nici patimi și nici pasiuni. Nu a fost pedepsit. Nu are avere [...] 7. În concluzie. Toate cele arătate mai sus, mă îndreptătesc de a-l califica: un foarte bun preot militar și confesor de garnizoană”¹⁴.

Aprecierea anuală se încheie cu propunerea de fi avansat în grad „la alegere”.

La 1 iulie 1944, Episcopul Armatei, dr. Partenie Ciopron, i-a acordat dreptul de a purta „Brăul Roșu” pentru activitatea desfășurată pe front și în garnizoană.

„Nota de carnet” pentru intervalul 1 noiembrie 1944-15 mai 1945 a fost semnată de același brav general – Alexandru Saidac. Menținând aceleași aprecieri ca și pentru anul anterior, notează: „S-a menținut tot același activ și zelos în serviciu, punând tot sufletul și toată bunăvoința în ceea ce privește îndeplinirea serviciului. Și în acest an, a oficiat slujbe în Capela Militară, cât și la diferite unități și spitale, rostind și cuvântări originale ostașilor, răniților și bolnavilor. A oficiat slujbe de sărbătorile religioase, cât și naționale, rostind cuvântări ocazionale. A înmormântat, de asemenea, toți ostașii decedați în spitalele din garnizoană. [indescifrabil], cât și întreaga activitate ce a desfășurat, aprecierile obținute până în prezent, mă fac de a-l califica un foarte bun preot militar și confesor de garnizoană și de mult folos pentru instituția noastră”, propunând: „merită a înainta «la alegere» la gradul de preot maior”¹⁵.

„Nota de carnet” reține și aprecierea Episcopului Armatei, generalul dr. Partenie Ciopron: „De acord. Pr. Cpt. Antonescu este un cleric distins din toate punctele de vedere. De la intrarea în Clerul Militar și până în prezent, a făcut strălucite dovezi că este pătruns de conștiința datoriei. În garnizoanele de pace, ca și pe front, a dezvoltat o activitate pastorală vrednică de toată lauda. Inteligent, manierat, în bune raporturi, excelente cu ofițerii. Foarte bun camarad. Este iubit de ostași, în mijlocul cărora se găsește în permanență. Pentru zelul și activitatea sa rodnică, i-am conferit rangul de «Econom» și distincția «Brăul Roșu». În general, este un element de foarte mare

valoare și de mult folos pentru instituție. Nepropozabil”¹⁶.

La 15 iulie 1945, preotul căpitan Antonescu a fost mutat în interes de serviciu la Cercul Teritorial Timiș, revenind la Corpul 5 Armată la 25 septembrie.

Următoarea „Foaie calificativă” redă aprecierile pentru activitatea desfășurată în intervalul 15 mai-15 septembrie 1945.

„Aptitudini fizice. Fizic plăcut, sănătos, rezistent, a suportat cu ușurință greutățile campaniei. Aptitudini militare. Putere de muncă și perseverență neîntreruptă, cu multă inițiativă, caracter integru. Capacitate. Inteligent, cu multă judecată și bun-simț. Cultură generală și profesională desăvârșită. Educație militară. Foarte disciplinat, autoritar, având simțul datoriei și al omeniei dezvoltate la maximum. Foarte bun camarad. Moral, modest. Îndeplinirea serviciului. De când comand garnizoana, am cunoscut pe preotul econom căpitan Antonescu ca dezvoltând o activitate extraordinară pe tărâm bisericesc la unitățile, serviciile și spitalele din garnizoană. Zilnic – oră de oră, clipă de clipă – a stat în mijlocul ostașilor, încredințate lui spre păstorie. A stat tot timpul în mijlocul răniților și bolnavilor din cele 5 spitale ale garnizoanei, îmbărbătându-i și încurajându-i în durerile și suferințele lor. Cu o perseverență și muncă fără preget, a căutat să facă ostașilor de sub păstoria sa, pregătirea și instrucția sufletească necesară, în sensul hotărârii istorice a M.S. Regelui, de a fi fiecare ostaș român, cu trup și suflet, în fiecare clipă, alături de eroii noștri aliați, îndeosebi alături de marea noastră aliată de la Est, Uniunea Sovietică. Și-a făcut un punct de onoare în activitatea sa de preot de a infiltra în sufletele ostașilor noștri camaraderia necesară între aceștia și bravii

ostași sovietici. O deosebită atenție a dat eroilor morți prin spitale, a căror înmormântare a întâmpinat multe greutăți ca: lipsă de oameni din cauza desființării unităților sau a mijloacelor de transport. Totuși, învingând toate aceste greutăți, dând cuvenita atenție celor care și-au sacrificat viața pentru Patrie. Cu săptămâni înainte de Ziua Eroilor, a muncit fără odihnă la înfrumusețarea Cimitirului Eroilor, dându-mi cel mai prețios concurs pentru amenajarea și îngrijirea mormintelor, încât acea zi a Eroilor s-a putut sărbători cum se cuvine și și-a atras admirația și lauda tuturor. Nu există unitate sau loc, unde acest preot să nu-și exercite funcția, absolut din propria inițiativă; astfel s-a ocupat intens de Închisoarea Militară a Curții Marțiale, unde s-a ocupat de educarea deținuților, oficiindu-le slujbe religioase și rostind cuvântări și predici pentru hrana lor sufletească. A asistat foarte des la masa trupei din spitale și diferite unități, rostind rugăciunea și luând masa cu aceștia. Datorită acestui lucru este iubit și respectat de toți ostașii garnizoanei. Și toți ofițerii și subofițerii garnizoanei au o mare admirație față de acest pastor duhovnicesc al garnizoanei. În fiecare Duminică sau zi de sărbătoare a făcut slujbe religioase în Capela Militară, răniților îndeosebi, rostind mereu cuvântări religioase-morale celor veniți la slujbă. Paralel cu aceste slujbe, a oficiat servicii la toate unitățile, căutând să nu rămână niciun ostaș fără hrană sufletească atât de necesară în momentele de astăzi. Relațiuni diferite. [...] Nu are defecte și nici pasiuni. În timpul liber scrie predici și lucrări de specialitate, ținând în permanență legătură cu izvoarele învățaturii creștine, căreia s-a dedicat întru totul. Cu drept cuvânt, acest preot se poate numi un apostol distins al Bisericii Creștine. Este

un preot militar care face cinste Armatei și, în mod absolut, instituției din care face parte. Concluzii. Preotul căpitan Antonescu este un ofițer de elită, de nădejde, foarte cult, bine educat, în garnizoana sa îmbinându-se în cea mai perfectă armonie calitățile militare cu cele preoțești”¹⁷.

Aprecierea anuală se încheie cu propunerea de avansare la gradul de preot maior „la alegere”, întrunindu-se condițiile de vechime în grad și prevederile Ordinului Special nr. 45/1945.

Episcopul Armatei, generalul dr. Partenie Ciopron nota: „Mențin în totul nota precedentă. Pr. cpt. Antonescu a rămas același element valoros pentru Cler și Oștire”, fiind de acord cu propunerea de avansare în grad „la alegere”¹⁸.

O nouă caracterizare se referă la perioada 15 septembrie-24 octombrie 1945.

„Este un eminent preot, un adevărat apostol al Clerului Militar. Prin munca sa neobosită, ce a închinat-o misiunii sale zi de zi, s-a făcut iubit de toți ostașii garnizoanei Timișoara. Slujbele frumoase ce oficiază, predicile și cuvântările rostite, cercetarea ostașilor răniți de război din spitalele militare, unde zilnic trece spre a-i îmbărbăta, sunt pentru acest preot preocupări ce au intrat adânc în sufletul și felul de viață acestui foarte vrednic preot militar. Corul Bisericii Militare, format, din răniții și bolnavii spitalului, de domnia sa a dat rezultate prea frumoase. În concluzie, sunt foarte fericit că în misiunea ce-o am la garnizoană, să am colaborator pe preotul căpitan Antonescu, care, și în prezent pe lângă misiunile sale în cadrul corpului de armată, se ocupă în mod intens de educația religioasă a ostașilor din garnizoană. Pentru prea frumoasele sale merite, l-am propus în nota precedentă să fie avansat «la

alegere». Mențin întrutotul toate aprecierile din trecut, fiind un element excepțional¹⁹.

A fost avansat la gradul de preot maior la 23 ianuarie 1946, cu vechimea de la 16 iunie 1945 (Înalt Decret nr. 197).

Comandantul Corpului 6 Armată considera, la 31 octombrie 1945, că „preotul econom maior Antonescu se afirmă ca un f. bun preot militar, cu frumoase cunoștințe și cu mult spirit de analiză a sufletului omului. Conferințele sale sunt pline de fond, convingere și suflet. În apreciez ca pe un f. bun preot militar și de real folos instituției²⁰.

Făcând bilanțul participării la cel de-Al Doilea Război Mondial, de la 22 iunie 1941 la 12 mai 1945, preotul Dumitru Antonescu a participat: 5 iulie 1941-6 august 1943 – 24 de luni și 23 de zile – confesor al Diviziei 4 Vânători de Munte și al Ambulanței 99, precum și 7 august 1943-12 mai 1945 – 21 de luni și 5 zile – confesor al garnizoanei Timișoarei.

În anul 1946, preotul maior Dumitru Antonescu a beneficiat de trei notări de serviciu:

- 1 noiembrie 1945-20 august 1946: „preotul maior Antonescu Dumitru și-a îndeplinit serviciul cu aceiași conștiinciozitate și pricepere ca și până acum. Inteligent, cult și foarte bine pregătit pentru misiunea de păstor sufletesc; prin predicile bine pregătite și dezvoltate a căutat să mențină și să întărească credința tuturor ostașilor din comandament. A făcut regulat servicii divine într-o atmosferă de înaltă înțelegere creștinească, reușind să atragă și să creeze o stare de reculegere ascultătorilor. Disciplinat, bun camarad, duce o viață demnă și liniștită, neavând nici vicii și nici pasiuni. Îl apreciez ca pe un foarte bun preot militar” – șeful de Stat Major al Corpului 6

Armată²¹.

Comandantul Corpului 6 Armată, generalul I. Popescu a concluzionat: „A depus o activitate rodnică din toate punctele de vedere și am fost f. mulțumit de modul lăudabil în care și-a executat îndatoririle spirituale și de serviciu. Este un f. bun preot militar²²;

- 20 august-31 octombrie, fiind semnată de același comandant al Corpului 6 Armată: „Preotul maior Antonescu a continuat să îndeplinească funcția de confesor al garnizoanei Timișoara, cu multă distincție, conștiinciozitate și înclinație deosebită spirituală. A celebrat regulat servicii divine la Capela garnizoanei, creând o pioasă și foarte apreciată atmosferă creștinească și religioasă. A ținut predici cu subiecte religioase după fiecare Liturghie, dovedind o solidă pregătire teologică și o ușurință în exprimare demnă de respect. S-a îngrijit asiduu de buna întreținere a Bisericii garnizoanei. În general, îl apreciez ca un foarte bun preot militar și f. necesar instituției²³;

- perioada 20 august-31 octombrie 1946 a fost evaluată de noul comandant al Corpului 6 Armată, generalul Nicolae Costescu²⁴: „Protopopul maior Antonescu Dumitru, element încadrat în ideologia adevăratei democrații a dus o activitate rodnică în bune rezultate în unitățile garnizoanei Timișoara, în tot acest timp. A ținut conferințe la unități, tratând subiecte trimise de Insp[ectoratul] G[eneral] pentru Educație în Armată, aducând un aport important în opera de lămurire și ridicare a ostașilor printr-un strâns contact cu serviciul de educație de la unități. Acest aport a fost adâncit prin convorbiri religioase și democratice cu trupa, prin participarea lui la masa trupei. A executat servicii religioase la Biserica Militară și unități, Închisoarea Militară, Spitalul

Militar, Duminicile și sărbătorile religioase legale. Idem în zilele mari ale poporului. A avut o activitate fructuoasă în cadrul ARLUS, ținând f. documentate și interesante conferințe. A cercetat, a sfătuit și a căutat să lumineze în spirit democratic bolnavii din Spitalul Militar și pe cei din Închisoarea Militară. Apreciez că protopopul maior Antonescu Dumitru a constituit un ajutor foarte prețios al serviciilor de educație ale unităților și formațiilor de servicii din garnizoana Timișoara, în greua și foarte importanta lor misiune de ridicare a ostașilor pe plan politic și social. În concluzie: protopop Antonescu Dumitru, încadrat în ideologia adevăratei democrații, perfect pregătit profesional, este un element necesar armatei populare române²⁵.

Același general Nicolae Costescu remarca activitatea deosebită desfășurată de protopopul maior Antonescu în primăvara anului 1947. Cu puținele fonduri strânse în timpul slujbelor, a reușit să repare interiorul Bisericii Militare și să înfrumusețeze Cimitirul Eroilor români și sovietici, dându-le cuvenita cinste²⁶.

La 1 iulie 1947, protopopul maior Antonescu a fost mutat la Regiunea 3 Militară Cluj.

O interesantă caracterizare a activității desfășurate de protopopul maior Antonescu este realizată de comandantul secund al Serviciului de Educație al Corpului 6 Armată, maiorul Olaru:

„[...] am remarcat activitatea continuă și plină de elan a susnumitului preot militar în toate compartimentele ce-i reveneau. A colaborat în cele mai perfecte condiții cu Serviciul Educație a Corpului 6 Armată și al tuturor unităților din garnizoană aducând pozitive și reale servicii. A contribuit în largă măsură la desfășurarea muncii de educație și în procesul de

democratizare al armatei. În nenumărate rânduri a dus personal muncă de lămurire cu elementele pasive, retrase, atât cu trupa, cât și cu ofițerii și subofițerii de la cartierul comandamentului, realizând date pozitive. A luptat pe față contra elementelor reacționare, demascându-le și împiedicându-le a influența trupa. A luat parte la toate manifestările cu caracter democratic ale organizațiilor de masă, precum și cele organizate de Aparatul de Educație al Corpului 6 Armată. Datorită inteligenței sale și darului său retoric a luat cuvântul la mitingurile și serbările date de garnizoană și unități, realizând efect moral printre ofițeri, subofițeri și trupă. A executat cu foarte mare punctualitate programul de activitate dat de Inspectoratul General al Armatei pentru Educație. Activitatea sa vie s-a manifestat prin predici, conferințe, slujbe religioase, cuvântări ocazionale cu caracter democratic, cercetarea bolnavilor la spitale. Pentru activitatea sa rodnică i s-au adus de eșaloanele superioare mulțumiri, în special pe teren de colaborare sinceră și fără rezervă la Secția ARLUS (militară), la «Glasul Armatei» și la ziarul Corpului 6 Armată. Ca preot militar al garnizoanei a dus o muncă zi de zi pentru a repara și aduce în stare de folosire Capela Militară a garnizoanei, ținând, în același timp și mod regulat și conștiincios serviciul divin pentru ostașii garnizoanei. În concluzie, protopopul maior Antonescu Dumitru este un element foarte muncitor, cu multă pricepere și putere de muncă, activând cu mult elan și dragoste pe linie democratică. Îl caracterizez ca preot militar foarte bun²⁷.

La 7 septembrie 1947, a fost „șters din controale”,

fiind mutat la Cercul Teritorial Timiș, ca la 10 decembrie să i se rectifice vechimea în gradul de maior de la 16 iunie 1944.

La 1 august 1948, a fost demobilizat și „șters din controalele armatei” la 4 august conform Legii nr. 177/1948.

Întreaga sa activitate a fost răsplătită cu „Crucea Meritul Sanitar” clasa a II-a și Ordinul „Coroana României” clasa a V-a cu spade și panglică de „Virtute Militară”, în grad de cavaler, fiind citat de trei ori prin Ordinul de Zi al Diviziei 4 Munte.

PRIEST DUMITRU ANTONESCU - THE CONFESSOR OF TÂRGU OCNA AND TIMIȘOARA GARRISONS

Abstract: Priest Dumitru Antonescu joined the Military Clergy on June 15, 1941. On front, he participated with Division 4 Mountain and with the units of Timișoara garrison - whose confessor he was. In the clerical line he acquired the dignity of dean and the right to wear the red belt, and in the military line the rank of major. He was appreciated by the military commanders, who noted his presence with the soldiers, the care for the wounded and the imprisoned, the rehabilitation of the Military Chapel, the arrangement and beautification of the Heroes' Cemeteries, especially the interesting sermons and speeches, as well as the moving religious services.

Keywords: Dumitru Antonescu, dean, major, front, Timișoara.

NOTE

[1] Arhivele Militare Naționale Române.

[2] Vicepreședinte Asociația Istorică „Dimitrie Cantemir”.

[3] Arhivele Militare Române, Fond Memoriei Tineri, dosar nr. crt. 6, f. 1.

[4] Am redat grafia denumirilor localităților așa cum a fost consemnată în documentele de arhivă – n.n.

[5] Arhivele Militare Române, Fond Memoriei Tineri, dosar nr. crt. 6, f. 13.

[6] Sublinierile aparțin textului original – n.n.

[7] Arhivele Militare Române, Fond Memoriei Tineri, dosar nr. crt. 6, f. 14.

[8] Ibidem, ff. 15-16.

[9] Ibidem, f. 16.

[10] Ibidem, ff. 16-17.

[11] Partenie Ciopron (n. 30 septembrie 1896, Păltiniș, județul Botoșani - d. 28 iulie 1980, Mănăstirea Văratec) a fost un ierarh ortodox român, care a îndeplinit demnitățile de episcop al Armatei, cu sediul la Alba Iulia (1937-1948) și apoi de episcop al Romanului și Hușilor (1962-1978). Vezi pe larg Aurel Pentelescu, Ionuț-Constantin Petcu, Episcopul dr. Partenie Ciopron: o viață închinată Bisericii și Armatei Române (1896-1980). La 125 ani de la nașterea sa, Editura EDITGRAPH, Buzău, 2021.

[12] Arhivele Militare Române, Fond Memoriei Tineri, dosar nr. crt. 6, f. 17.

[13] Alexandru Saidac (n. 20 aprilie 1890, satul Tirioi, comuna Samarinești, jud. Gorj – d. 14 aprilie 1974); absolvent al Școlii Militare de Ofițeri de Infanterie (1910-1912) și al Școlii Superioare de Război (1919-1921); colonel (1936), general (1942); participant la Primul și al Doilea Război Mondial (s-a remarcat în bătăliile de la Harkov – mai 1942, Stepa Calmucă – noiembrie-decembrie 1942 și cea de la Stalingrad; comandant al Diviziei 1 Infanterie Instrucție (21 martie 1943-2 septembrie 1944, 19-23 octombrie 1944) al Corpului de Cavalerie (1944) și al Corpului 7 Armată (1944); 25 august-24 septembrie: prizonier al armatei sovietice; a fost predat la 28 august 1944 oficialităților române; în retragere (1947); arestat (1951-1953) eliberat (la solicitarea generalului Malinovsky) și reabilitat; decorații: Ordinele „Mihai Viteazul”, „Coroana României”, „Steaua României” și „23 August” și medaliile „Avântul Țării”, „Crucea Comemorativă”, „Victoria a Marelui Război”, „Semnul onorific de aur pentru 25 de ani împliniți în serviciul militar activ”, „Semnul onorific pentru serviciul militar de 40 de ani”.

[14] Arhivele Militare Române, Fond Memoriei Tineri, dosar nr. crt. 6, ff. 18-19..

[15] Ibidem, f. 20.

[16] Ibidem.

[17] Ibidem, ff. 21-23.

- [18] Ibidem, f. 21.
- [19] Ibidem, f. 24.
- [20] Ibidem, f. 25.
- [21] Ibidem, f. 28.
- [22] Ibidem, f. 26.
- [23] Ibidem, f. 27.
- [24] Nicolae Costescu (n. 5 februarie 1888 – d. 10 decembrie 1963); a participat la Primul Război Mondial; grade: locotenent-colonel (1926), colonel (1933) și general de brigadă (1939); în rezervă din 1942; general-maior în rezervă (1946); funcții deținute: comandant al Comandamentului Infanteriei (ianuarie-septembrie 1941), comandantul Diviziei 18 Infanterie (1 septembrie 1941-5 ianuarie 1942, în Crimeea și în asediul Sevastopolului, în sprijinul Corpului 42 de Armată german); comandant al Comandamentului Infanteriei (ianuarie-iulie 1942); decorat cu Ordinul „Coroana României” în grad de comandor (1940).
- [25] Arhivele Militare Române, Fond Memorii Tineri, dosar nr. crt. 6, f. 29.
- [26] Ibidem, f. 30.
- [27] Ibidem, ff. 31-32.